

2025-01-31

Remissvar från Akavia – Från överskottsmål till balansmål (SOU 2024:76)

Det finanspolitiska ramverket och den breda politiska uppslutningen bakom ramverket har bidragit till stabilitet och positiv utveckling av Sveriges ekonomi och offentliga finanser. Sverige har en stark statsfinansiell ställning jämfört med många andra länder, vilket bidragit till goda möjligheter att hantera kriser utan sänkt kreditvärdighet och utan att skulder skjuts på framtida generationer.

Samtidigt finns idag stora behov av nödvändiga och tillväxtskapande investeringar, exempelvis inom områden som infrastruktur, klimatomställning, försvar, civil beredskap och forskning. Mot bakgrund av dessa avvägningar finns skäl att övergå från ett överskottsmål till ett balansmål.

Samtidigt kommer de medel som frigörs vid ett balansmål inte fullt ut täcka vissa investeringsbehov. Dessa behov behöver mötas med en kombination av tydliga prioriteringar samt tillväxtskapande politik som ger ökade skatteintäkter. Samtidigt kvarstår en risk att regeringar finansierar investeringar vid sidan av statsbudgeten, vilket urholkar ramverket, eller att finansiering sker via avtal med privata aktörer problematiska villkor på lång sikt.

En annan risk är att ökat ekonomiskt handlingsutrymme leder till kortsiktiga utgifter, när behovet snarare ligger i att stärka samhällets grundläggande och tillväxtfrämjande investeringar. Därför välkomnar Akavia att Finanspolitiska rådets förutsättningar och mandat förstärks.

Finanspolitiska rådet fyller en viktig funktion genom att granska och utvärdera regeringens finanspolitik och säkerställa att den är långsiktigt hållbar och i linje med de finanspolitiska ramverken. Genom att analysera regeringens budgetpolitik och makroekonomiska prognoser bidrar rådet till ökad transparens och ett bättre beslutsunderlag för både politiker och allmänheten. Däremot hade det varit önskvärt att Finanspolitiska rådet även fått i uppgift att granska budgetpropositionerna och oppositionspartiernas ekonomiska politik utifrån effekterna på sysselsättning, fördelningspolitik och offentliga finanser.

Sammanfattning

Akavia tillstyrker förslaget om införande av ett balansmål.

Akavia tillstyrker även de förslag som rör att förstärka av Finanspolitiska rådets förutsättningar och mandat.

Patrik Nilsson
Chef politik och profession

Charlotte Tarschys
Chefsekonom